

Bu testte 80 sorunun çözümü bulunmaktadır.

1. A) Müzik dersine karşı istekli ve ilgili olma - **Tutum becerisi**
 B) Türkiye'nin en büyük gölünün hangisi olduğunu söyleme - **Sözel beceri**
 C) Anatomi dersinde kavramları takip edebilmek için ses kaydı kullanma - **Bilişsel strateji**
 D) Mantık dersinde sembollerin anlamını öğrenme - **Kavram öğrenme**
 E) Futbol maçında farklı teknikleri deneme - **Psikomotor beceri**

CEVAP: A

2. Tam öğrenme sorunun doğru cevabıdır.

Öğretmen, sürece öncelikle hedef ve davranışları belirleyerek ve öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal giriş davranışlarını ölçerek başlamıştır (**GİRDİ**).

Süreçte öğrencilerine uygun ve kaliteli öğretim hizmetleri sunarak her öğrencinin öğrenmesine yönelik etkinlikler düzenlemiştir (**SÜREÇ**).

Sonuçta ise izlemeye yönelik değerlendirme yaparak üniteye belirlenen standarda öğrencilerin ulaşmış olduklarını tespit etmiştir (**ÇIKTI**).

CEVAP: D

3. Bireyselleştirilmiş öğretim; sınıftaki öğrenci sayısı arttıkça, her öğrenciye düşen öğrenme zamanı ve hizmeti azalmaktadır. Aynı zamanda bir sınıftaki öğrenciler arasında bireysel farklılıklar bulunmaktadır. Bu durumda öğrencilerin tamamı aynı etkinliklerle öğrenemezler. Öğrenme düzeyi farklı öğrencilerin öğrenmesi ancak öğretimin bireyselleşmesi ile mümkün olabilmektedir. Öğretmen sınıftaki tüm öğrencilere değil de, 3-5 öğrenciden oluşan küçük gruplara ya da her öğrencinin düzeyine ve öğrenme hızına uygun öğretim etkinliklerine yer verir.

CEVAP: D

4. **Aktif öğrenme sürecinde öğrenciler;**

- Bilgi kaynaklarına kendileri ulaşırlar. Kaynak bulma, bilgi toplama, bunları düzenleme, örgütleme ve sunmada birlikte çalışırlar.
- Bireysel ve grup sorumluluğunu taşırlar.
- Birbirleriyle etkileşimde bulunarak, ortak bilgi üretir ve bunları birbiriyle paylaşırlar.

CEVAP: C

5. Bu öğretim tekniğinde, öğrenciler konuları öncelikle kendi başlarına çalışarak öğrenirler. Sonrasında öğretmen, sınıfta tüm öğrencilere bireysel değerlendirme yapar. Öğrencilerin sınav sonucunda yapmış oldukları hatalara ise, öğretmenin hazırlamış olduğu cevap anahtarı yardımıyla bir grup öğrenci geri bildirim sunar. Sürecin sonunda yapılan bu çalışma ekip destekli bireyselleştirilmiş öğretim ile açıklanır.

CEVAP: C

6. Akran destekli öğrenmede, aynı sınıfta okuyan öğrenciler birlikte çalışır. Akran öğretiminin pek çok yararı vardır;

Bunlar:

- Yaşıt öğretmenler, çoğunlukla yetişkinlere rahat anlatılamayan öğrencilerin öğretiminde etkili olur.
- Yaşıt öğretimi, öğretici ile öğrenen arasında bir arkadaşlık bağı geliştirebilir.
- Yaşıt öğretimi, öğretmenin bütün sınıf öğretimi yaptığı sırada ulaşamadığı, yavaş öğrenen, ilgisini toplayamayan, izleyemeyen öğrencilerin gereksinim duydukları bireysel ilgiyi görebilmelerine olanak sağlar.

CEVAP: D

7. Gözlem tekniğinde öğrencinin doğal ya da toplumsal olayları inceleme, verileri toplama ve kaydetme ve bir sonuca ulaşma becerileri geliştirilir. Gözlem tekniği öğrencinin araştırma eğilimini ortaya koyar. Öğrencilerin gerçek hayat içinde ya da yapay ortamlarda (laboratuvar, sınıf) olayları, nesnelere, insanları bir plan dahilinde belirti ve koşullarını izlemelerine dayanan bir öğretim tekniğidir.

CEVAP: E

8. Görkem Öğretmen'in öğrencilerine bilmedikleri "savave" kavramını öğrenmeleri amacıyla süreçte yer verdiği öğretim tekniği, öğrenme halkasıdır. Çünkü öğrenme halkası; yapılandırmacı ekole dayanan, Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı'na göre düzenlenen ve kavram öğretiminde kullanılan bir uygulamadır. Ayrıca öğrenme halkası bazı kaynaklarda 3 E Modeli olarak da anılır.

Üç aşamadan meydana gelir.

- I. Öğrencilere önce kavram ya da olayla ilgili dengeylik yaşatmak amacıyla somut deneyimler kazandırılır.
- II. Deneyim edinen öğrencilerin kavramla ilgili bilgileri öğrenmesi sağlanır. Kavramın tanımı ve tanıtımı yapılır.
- III. Öğrencilerin öğrendikleri kavramı farklı durumlarda kullanmaları (transfer etme) desteklenir.

CEVAP: D

9. Basitten – Karmaşığa (Kolaydan–Zora) ilkesinde, öğrenme konuları birbirine ön koşul ve aşamalılık ilkelere göre hiyerarşik sıralanmalı ve işlenmelidir. Öğrenilecek konular, zorlukları açısından derecelendirilmelidir. Bu nedenle önce kolaydan başlayıp giderek zorlaşan bilgilere doğru öğretim yapılmalıdır. Burada da öğretmenin bu çalışmada kolay sorulardan ve örneklerden zor ve karmaşık örneklere geçmesi basitten karmaşığa öğretim ilkesi ile ilişkidir.

CEVAP: B

10. Yansıtıcı düşünme becerisi, deneyimlerin önceki bilgi bağlamında, yeni bilginin üretilmesi ve alternatif yolların geliştirilmesine öncülük edecek yolları bulmaya çalışarak analiz edilmesini içeren bilişsel bir sorgulamadır. Fakat "Dersin işlenişinde zaman kaybı yaşamamak için konunun önemli kısımlarını anlatması" yansıtıcı düşünme becerisine sahip bir öğretmenin yapabileceği bir çalışma değildir. Yansıtıcı düşünmede öğrencinin sürece aktif katılımı önemlidir.

CEVAP: D

11. Düşün - eşleş - paylaş tekniği, öğrencilerin öğrenme konuları hakkında konuştukları ve düşüncelerini tüm grupla paylaşmadan önce fikirlerini tartıştıkları üç aşamalı bir öğretim uygulamasıdır. İş birlikli öğrenme süreci uygulamalarında kullanılır. İş birlikli öğrenmenin iki önemli özelliği olan "düşünme zamanı" ve "akran etkileşimi" özelliklerinin gelişimini sağlar.

CEVAP: D

12. Buluş yoluyla öğrenme, öğretmenin sorduğu sorular ve verdiği örnekler yardımıyla öğrencilerin sezgisel düşünme becerilerini kullanarak bir konudaki temel kavram, ilke ve genellemeleri keşfetmeleridir. Öğrenciyi merkeze alan buluş yolunda, öğretmen rehberlik rolünü üstlenir. Bu doğrultuda A, B, D ve E seçeneklerinde verilen açıklamalar öğrencilerin buluş yolunda sürece etkin katılımlarını destekleyecektir. Ancak C seçeneğinde verilen "Konuyla ilgili öznel açıklamalar yapmalarını bekleme" bilişselcilik anlayışına uygun değildir. Bu adım yapılandırmacılık yaklaşımına uygun bir çalışmadır. Bilişsel kuramda bilgiler nesnel, yapılandırmacılık kuramında ulaşılan bilgiler özeldir.

CEVAP: C

13. Konuşma halkası, öğrencilerin görüş farklılıklarını görmesine ve farklı görüşlere saygı gösterme davranışının geliştirilmesine yarayan bir yöntemdir. Bu yöntemin bir amacı da sınıf içinde güven ve saygı atmosferi oluşturmak, öğrenciler arasında ilişkileri ve iletişimi geliştirmektir. Konuşma halkası bir öykü, bir canlandırma, bir olay, bir resim vb. bir durumla ilgili yapılır. Önce öykü anlatılır, okunur, canlandırma izlenir ya da olay açıklanır. Konuşma halkası yönteminde katılımcılar kendilerini bu olayda, öyküde yer alan birinin yerine de koyarak düşündükleri için empati yetilerinin gelişmesi söz konusudur.

CEVAP: C

14. Zihin haritası, bir kavramın zihinde çağrışım yapan her şeyini sözel ve görsel şemalaştırmaktır. Öğrencilerin hayal gücünü, yaratıcılığını ve beynin bütün çalışmasını destekleyen bir öğretim tekniğidir. Kavramın etrafından oklar çıkarılarak akla gelen her şeyin hem kelimelerle hem de resimlerle görselleştirilmesi sağlanır.

CEVAP: B

15. Mikro öğretim tekniğinin uygulama aşaması 4-5 kişilik bir grup bir plan hazırlayarak başlar. Daha sonra hazırlanan bu plan bir kişi tarafından uygulanır ve uygulanan süreç görsel cihazlara kaydedilir. Kaydedilen süreç izlenir ve plana dönüt ve düzeltmeler yapılır. Bundan sonra yapılması gereken ilk etkinlik ise, verilen dönütler ışığında planın yeniden hazırlanıp tekrar uygulanmasıdır. Burada da öğretmenin kendi kendine dönütler vermesi bu teknikte açıklanır, Tekniğin en önemli ayırt edici kısmı "KAYIT" altındadır.

CEVAP: C

16. Panel tekniğinde, grup üyeleri konuya çeşitli kaynaklardan hazırlanarak, ulaştıkları bilgilere kendi bakış açılarını ve görüşlerini katarak konunun her bir boyutunu ele alarak sınıfın önünde sunar ve kendi aralarında tartışır. Tekniğin amacı katılımcıların fikirlerinden yararlanarak bir probleme çözüm getirmektir. Birkaç kişiden oluşan uzmanlar grubu bir konudaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini farklı açılardan dinleyicilere sunar.

CEVAP: C

17. Örnek olay çalışmasında çocuklara bir hikâye okunur ya da bir olay anlatılır, burada geçen sorun durumuna yönelik çocuklardan çözüm önerilerinde bulunmaları istenir. Yaratıcılık becerisini de geliştiren bu yöntem çocukların günlük yaşama uyum sağlamalarını destekler.

CEVAP: B

18. Analoji, bilinen benzerliklerden yararlanılarak, bilinmeyen benzerliklere ulaşma akıl yürütmesinde; iki olay ya da durumun birbirlerine olan benzerliğinden yararlanılarak, birinde var olan bir özelliğin diğerinde de olabileceği sonucuna varılmaktadır.

CEVAP: B

19. Sorunun doğru cevabı "İstasyon" tekniği olarak açıklanmıştır. İstasyon tekniğinde öğrencilerde eksik ya da yarım bırakılan bir işi tamamlama, onların yaratıcı düşünme ve iş birlikteliği çalışma alışkanlığını geliştirme hedeflenir.

CEVAP: D

20. **Akvaryum:** İç çember; öğrencilerin tartışma ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılır. Özellikle, öğrencilerin ilgi duyduğu konularda ya da üzerinde anlamadıkları konuların öğretiminde etkilidir. Öğrencilerin tartışma yapma ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılır. Burada da öğretmenin bir çember oluşturarak konuşmak isteyen öğrencilerin sandalyeye oturarak konuşmasını istemesi ve bu süreçte konuşan öğrenciye hiçbir öğrencinin müdahale edemeyecek olması akvaryum tekniği ile açıklanır.

CEVAP: C

21. "Hızlı ya da yavaş mesaj veren öğretmenler" hızlı ya da yavaş mesaj verdikleri için dikkatleri dağıldığından öğrencilerin mesajı almaları çok zordur. Bu süreçte öğretmen akademik bir dil kullandığı için verilen mesaj yerine ulaşmamaktadır.

CEVAP: A

22. Derslerde düzenlenen bir etkinlikte, öğrenmelerin kalıcılığını sağlamak için;

- Sürecin sonunda edinilecek kazanımların işe yarayacağını anlatma
- Öğrencilerden, öğrendiklerini farklı bir durumda kullanmalarını bekleme
- Kazanımları birbirlerine anlatmalarını isteme
- Kazanımların öğrencilerin gelişimsel dönemlerine uygun olması

çalışmaları yapılabilir. Fakat, "öğrenilenlerle ilgili yazılı yoklama ya da sözlü yapma" kalıcı öğrenmeyi desteklemez. Kalıcı öğrenmelerin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi oldukça önemlidir.

CEVAP: D

23. Sınıf mevcudunun kalabalık olduğu durumlarda kullanılan anlatım yöntemine uygun olan oturma düzeni, sıralı oturma düzenidir. Sıralı oturma düzeninde, sınıf içi iletişim-etkileşim zayıftır.

CEVAP: E

24. "Açıklık" sorunun doğru cevabıdır. Sınıfta ortaya çıkan olaylar herkesin gözü önünde gerçekleşir, gizli değildir. Burada da öğrencinin rolünü unuttuğunu herkesin fark etmesi açıklık ile açıklanır.

CEVAP: D

25. "Gelişimsel" modelde, öğrencinin ruhsal ve fiziksel gelişim düzeyleri dikkate alınır. Bu yaklaşıma göre sınıftaki tüm etkinliklerin yürütülmesinde ve kuralların konulmasında öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun düzenlemeler yapılır.

CEVAP: E

26. Renkler önemli bilgileri ayırt etmede zıtlık yaratılarak kullanılabilir. Açık renk üzerine koyu renk, koyu renk üzerine açık renk kullanılmalıdır. Bu nedenle önemli bilgilerin ayırt ediciliği benzer renklerle gerçekleşmez.

CEVAP: C

27. Bütünlük; görsel elemanlar ve bunların fonksiyonları arasındaki ilişki bütünlüğünü oluşturur. Her bir görsel unsur, bir mesaj iletmekteki fonksiyonu göz önüne alınarak yerleştirilmelidir. Bütünlük bir görünümü oluşturan bileşenlerin birbiriyle ilişkisidir. Sadece yazılı içeriği değil görsel sunumu da ilgilendirir.

- Bir görsele verilmek istenenden fazla mesaj sığdırılmamalıdır.
- Bir görsele öğeler arasındaki ilişki belirgin ve karmaşık olmayan şekilde verilmelidir.
- Görsele verilmek istenen mesaj parçalanmamalı, uzun paragraflar tek sütun olarak verilmeli ve satır sonları tirelenmemelidir.

CEVAP: D

28. Öğretim materyallerini hazırlarken harf kullanımında uyulması gereken özellikler:

- Kullanılan harfler birbiri ile uyumlu olmalıdır.
- Bir yazıda çok fazla harf karakteri kullanılmamalıdır.
- Harfler çok yakın kullanılmamalıdır.
- Harflerin büyüklüğü öğrenenlere göre ayarlanmalıdır.
- Küçük yaşlarda büyük punto kullanılmalıdır.
- İster elde ister bilgisayar temelli hazırlanan bir materyalde hangi yaş olursa olsun en arkadaki öğrencinin görebileceği büyüklükte punto kullanılmalıdır.
- Bir metinde çok fazla yazı olmamalıdır. (Powerpoint slaytında en fazla 4-5 satır olmalı ayrıca kelime sayısı da az olmalıdır.)
- Harfler ve satırlar arasında gerektiği kadar boşluk olmalıdır. Çok yakın yazılan satırlar karmaşaya neden olur.
- Koyu, eğik ve altı çizme özellikleri ayırt edici bilgiler için kullanılmalıdır.

CEVAP: B

29. Derslerde kullanılan materyallerin hayata dönük olması, her öğrencinin ulaşabilmesine ve kullanmasına açık olması, önemli kısımları özetleyen görsel özelliklere sahip olması, geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir olması, sağlam ve dayanıklı olması ön plandadır fakat kolay kullanılabilir olması bir materyalin sahip olması gereken özellikler arasında gösterilemez.

CEVAP: C

30. Bilgisayar destekli öğrenme öğretim tekniğinin sınırlılıkları arasında
- Öğreticiler ile teknik elemanlar arasında koordinasyon eksikliği vardır.
 - Nitelikli yazılım bulmak zordur.
 - Bir öğrenci ya da öğretmen için nitelikli (iyi) olabilecek bir program bir başkası için iyi olmayabilir.
 - BDE uygulaması pahalıdır. Donanımlar ve yazılım programları (paket programlar) pahalıdır.

CEVAP: E

31. Öğrencilerin kavrama gücü geliştirilerek “gerçek dünya” ile ilgili sorunlar karşısında sonuç elde etme becerisinin geliştirilmesi sağlanır. Eğitim programı sağlık, yurttaşlık, boş zamanları değerlendirme, toplumsal duyarlılık, meslek, etik değerler gibi yaşamın içindeki önemli olanları içermelidir. Bu nedenle program öğrencinin ilgi ve gereksinimini değil, tüm bireyler için geçerli toplumsal durum ve sorunlarını kapsamalıdır.

CEVAP: B

32. Sosyal temel sorunun doğru cevabıdır. Bir toplumun kültürel yapısı, devlet düzeni, anayasası, yönetim sistemleri, ekonomik modeli, istihdam yapısı, kurum ve kuruluşları eğitim programlarının yapılandırılmasına yön vermemelidir. Program geliştirmeye eğitim kurumları ile toplum arasındaki ilişki yön vermemelidir. Bunun için program geliştirme çalışmalarında toplumsal temeller yönlendirici olmalıdır.

CEVAP: E

33. - Uygulamadaki Program (Gerçek program); Resmî programın uygulanan boyutudur. Resmî programın teorik boyutunun pratiğe dönüşmüş hâlidir. Okuldan okula farklılık gösterir.
- İhmal Edilen Program (Geçersiz) : Resmî programda yazılı olan ancak öğretmenlerin zamansızlık, fiziki koşullar gibi gerekçelerden dolayı uygulayamadıkları etkinlikleri gösteren programdır. Çoğu zaman, seçme ve yerleştirme sınavında çıkma olasılığı olmayan konular ya da yeterli materyal olmadığı için işlenmeyen konuları kapsamaktadır.

CEVAP: D

34. Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

CEVAP: C

35. Eğitim ve kültür ilişkisi ele alındığında, eğitim, kültürün oluşmasında etken rol oynar ve eğitim, kültürel değerlerin izlerini taşır. Fakat eğitim, kültürün belli sınırlar içerisinde kalmasını sağlamaz.

CEVAP: C

36. Öğrencilerin sayısının tespit edilmesi doğrudan ölçmedir. Sayma sayıları yani adet belirten durumlar doğrudan ölçmedir. Başka bir değişkenin gözlemlenmesi söz konusu değildir. Öğrencilerin problemlerini envanterle tespit etmesi ise dolaylı ölçmedir. Test, anket, form, soru kullanıldığında dolaylı ölçme olur.

CEVAP: B

37. Ayşe'nin farkında olmadan yapmış olduğu davranış tesadüfi hatadır. Tesadüfi hatalar farkında olmadan ve istem dışı gerçekleşen hatalardır. Matematik öğretmenin ise kasıtlılık durumu söz konusudur. Bütün öğrencilere değil sadece Ayşe'ye yönelik olarak vermiş olduğu puan sistematik hatadır. Sistematik hatalar sistemli ve yanlılıkla gerçekleşir.

CEVAP: C

38. Yapılacak olan değerlendirmede miktar önemli ise mutlak, sıralama ve karşılaştırma var ise bağıl ölçüt kullanılır. Şartlarda miktar belirtilmiş ancak kontenjan durumu söz konusudur. Kontenjan olduğu takdirde kesinlikle bağıl ölçüt kullanılmalıdır. Mutlak ölçüt kullanımı ile öğretmen alımı yapılmaya çalışılmış, ancak gerekli şartları taşıyan çok fazla öğretmenin olması durumunda problem yaşanacaktır.

CEVAP: A

39. Güvenirliğin yüksek olabilmesi için şans durumunun düşük olması gerekir. Yine soru sayısının yüksek olması duyarlılıktan dolayı güvenilirliği artırır. Bir diğer dikkat edilecek husus ise değerlendirmenin objektif olmasıdır. Bu özelliklere en yüksek değerde sahip olunan seçenek B seçeneğidir. Seçenek sayısı fazla olduğundan şans az, soru sayısı çok olduğundan duyarlık yüksek, değerlendirme nesnel olduğundan objektifliği yüksek olur.

CEVAP: B

40. Yapılan çalışma yapı geçerliği çalışmasıdır. Yapı geçerliğinde en önemli nokta testin özelliğe sahip olanla olmayanı ayırabilme derecesidir. Bu nedenle soruların istenilen özelliği ölçüp ölçmediğini tespit etmek için cevaplayıcıların zihinsel süreçleri betimlenmeye çalışılır.

CEVAP: C

41. Kapsam geçerliği soruların işlenen konuları örneklenmesiyle ilgilidir. Ancak hazırlanan test bütün konulardan sorulmamıştır. Yani kapsam geçerliği düşük olmuştur.

CEVAP: E

42. Soruda öğretmen çok sayıda sınıfının olmasından ve bu nedenle çok sayıda yazılı kâğıdının okunmasının kendisine yük olacağından yakınmaktadır. Okul rehber öğretmenin çoktan seçmeli test tavsiyesinin nedeni bu testlerin daha pratik okunması ve daha az zaman harcatmasıdır. Bu durum kullanışlığı artırır.

CEVAP: E

43. Mutlak başarı, aritmetik ortalamanın soru sayısına bölümü ile tespit edilir. Formül: Aritmetik ortalama/K

Bu işlemler yapıldığında en yüksek değere sahip derste başarı daha yüksektir. Bu tür sorularda oranlama yapılarak daha çabuk çözülebilir. Örneğin fizik dersinde soru sayısı 50'dir. 50 sorunun yarısından fazlası yapılmıştır. Ancak biyoloji dersinde soruların yarısı bile yapılamamıştır. Bu mantıkla bütün dersler dikkate alındığında en başarısız ders biyoloji olacaktır.

CEVAP: E

44. Bir dersteki farklılaşmanın değerini tespit edebilmek için standart sapmanın incelenmesi gerekir. Standart sapmanın en düşük olduğu ders en homojen derstir. Ancak bu sorularda soru sayılarının da dikkate alınması gerekir. Soru sayıları farklı olduğunda bağıl değişkenlik katsayısı hesaplanır. Formülü: $S. Sapma \times 100 / \text{aritmetik ortalama}$. Çıkan değer 0.19 ve aşağısı ise homojen yani sıvri uçlu bir grafik ortaya çıkar.

CEVAP: E

45. Kontrol listesi davranışın varlığı ve yokluğunu ortaya çıkarır. Özellikle davranışın sırası hayati önem taşıdığında kontrol listesi uygulanır.

CEVAP: B

46. Öğretmenin kullanması gereken ölçme aracında şans başarısı yüksek olur ise öğrencilerin yüksek not alma ihtimali artar. Bu nedenle şans başarısı en yüksek aracın kullanılması gerekir. Şans başarısı en yüksek araç Doğru- Yanlış testleridir.

CEVAP: D

47. İleriye ket vurma önceden öğrenilen bilgilerin sonradan öğrenilmiş bilgileri unutturması ya da karıştırmasıdır. Soruda Rüya'nın son okuduğu kitabın ismini unutarak ilk okuduğu kitabın ismini söylemesi ileriye ket vurmaya örnek oluşturur.

CEVAP: B

48. Öğrenme yöntemlerinden biri olan konunun yapısında kullanılan bazı stratejiler bulunmaktadır. Bunlardan biri parçalara bölerek çalışmadır. Öğrenilecek konu kısa içerik olarak bağlantı bulunmuyorsa parçalara bölerek çalışma kullanılmaktadır.

CEVAP: A

49. Klasik koşullanma sürecinde yer alan koşullu uyarıcı geçirilen yaşantı sonucunda başlangıçta anlamı olmayan uyarıcının anlam kazanmasıdır. Koşullu uyarıcı öğrenme sonucu ortaya çıkan uyarıcıdır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Naci Bey basketbol sahasında yaşadığı olaydan sonra başlangıçta tepki göstermediği basketbol sahasına karşı tepki göstermiştir. Bu nedenle basketbol sahası koşullu uyarıcı işlevini görmektedir.

CEVAP: B

50. Dereceli koşullanma klasik koşullanma gerçekleştikten sonra organizmanın ortama yeni eklenen nötr uyarıcıya da koşullanma yaşamasıdır. Soruda yer alan örnek durumda Ferit'in kendisini sakatlayan oyuncuya koşullanması klasik koşullanmaya örnek oluşturur. Bu olaydan sonra o oyuncunun yanında gördüğü diğer oyunculara da koşullanması dereceli koşullanmaya örnek oluşturur.

CEVAP: A

51. Guthrie'nin Bitişiklik Kuramı'nda yer alan zıt tepki yöntemi organizmanın yapmaktan hoşlanmadığı bir davranışı sevilen ve tercih edilen bir uyarıcı ile aynı anda yaptırmaktır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda arkadaşları ile birlikte oyun oynamaktan hoşlanmayan Seçkin'in davranışını değiştirmek için onun sevdiği oyuncuların kullanılması zıt tepki yöntemine örnek oluşturmaktadır.

CEVAP: E

52. Edimsel koşullanma sürecinde istenmeyen davranışları azaltmak için kullanılan II. tip ceza yönteminde organizmanın sevdiği bir uyarıcı elinden alınarak mahrum bırakılmaktadır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Taner Bey'in eşinin arkadaşları ile görüşmeme yasağı koyması II. tip cezaya örnek oluşturmaktadır.

CEVAP: C

53. Pekleştirme tarifelerinden biri olan sabit aralıklı tarifede pekiştireç bireye belli zaman aralıklarında verilmektedir. Ödülü alan kişi kendisine ne zaman ödülün geleceğini bilmektedir. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Ediz'in annesinin onu haftanın pazartesi ve cuma günleri markete götürmesi sabit aralıklı tarifeyle örnek oluşturur.

CEVAP: E

54. Premack ilkesinde bireyin yapmaktan hoşlanmadığı bir davranışı yapabilmesi için severek yaptığı başka bir davranış ödül olarak kullanılır. Soruda yer alan örnek durumda Fatih'in kardeşini okuldan almayı istememesi üzerine anne babası ödül olarak yazın tatile göndereceklerini söylemişlerdir. Bu durum premack ilkesine örnek oluşturur.

CEVAP: E

55. Dolaylı ceza model alınan kişinin yaptığı davranışa ceza verildiğini gören model alanın aynı davranışı yapmaktan vazgeçmesidir. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Resul Bey'in arkadaşının patronu tarafından azarlandığını gördükten sonra izin istemekten vazgeçmesi dolaylı cezaya örnek oluşturur.

CEVAP: E

56. Uzun süreli bellek bilgilerin depolandığı alandır. Bu bellek alanında bilginin türüne göre üç farklı bellek alanına depolama yapılmaktadır. Anlamsal bellek alanında kavram, ilke, kuram, kural, genelleme gibi okul öğrenmeleri yer almaktadır. Soruda yer alan örnek durumda Atakan'ın rasyonel sayılar konusunu depoladığı bellek alanı anlamsal bellektir.

CEVAP: B

57. Sosyal Öğrenme Kuramı'nda yer alan öngörü kapasitesinde birey geleceği görme, geleceği görerek plan yapma, tahminde bulunma gibi özelliklere sahiptir. Buna göre soruda yer alan örnek durumda yazar olan Buket Hanım'ın yazdığı kitaplarla kazanacağı para ve bu para ile yapacağı yatırımı planlaması öngörü kapasitesine örnek oluşturur.

CEVAP: A

58. Thorndike'nin Bağ Kuramı'nda yer alan deneme yanılma yolu ile öğrenme sürecinde birey bir problem ile karşılaştığında çeşitli denemeler yaparak sonuca tesadüfen ulaşmaktadır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Metin Bey'in bebek arabasını kurarken parçaları rastgele söküp takarak birleştirmesi deneme yanılma yolu ile öğrenmeye örnek oluşturur.

CEVAP: C

59. Kesitsel yöntem farklı yaş gruplarındaki bireylerin aynı zaman diliminde incelenerek tek seferde verilere ulaşılmıştır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda çevresel koşulların ve eğitim seviyelerinin dil gelişimi üzerindeki etkisini incelemek için 2, 4 ve 6 yaşlarındaki çocuklar aynı zaman diliminde incelenerek tek seferde veriye ulaşılmıştır. Bu durum kesitsel yöntemle örnek oluşturmaktadır.

CEVAP: A

60. Gelişim ilkelerinden olan "Gelişimde bireysel farklar vardır" ilkesinde aynı yaş ve olgunlaşma düzeyine sahip olan bireyler gelişimsel açıdan bazı farklılıklara sahiptir. Buna göre soruda yer alan örnek durumda ikiz çocuklar arasında var olan psikomotor gelişim farklılığı bireysel farklar vardır ilkesine örnek oluşturmaktadır.

CEVAP: C

61. Büyüme, yaşa bağlı olarak vücut organlarında meydana gelen hacimsel değişimlerdir. Buna göre II. öncülde yer alan "Dört yaşına giren Ece'nin boyunun banyodaki lavaboya yetişebilmesi" büyümeye örnek oluşturur.

Olgunlaşma, vücut organlarının kendisinden beklenen görevleri yapabilecek düzeye ulaşmasıdır. Buna göre I. öncülde yer alan "Beş yaşına giren Eren'in küçük parçalı legoları zorlanmadan birleştirmesi" olgunlaşmaya örnek oluşturur.

Hazırbulunuşluk, büyüme ve olgunlaşmayı takiben bireyde yer alan ilgi, istek, güdülenme ve ön öğrenmelerin toplamıdır. Buna göre III. öncülde yer alan "Okullarda öğrencilerin ilgileri doğrultusunda seçmeli derslere yönlendirilmesi" hazırbulunuşluk kavramına örnek oluşturur.

CEVAP: A

62. Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı'nda yer alan işlem öncesi dönemde çocuklar doğa olaylarına dair açıklamaya yaparken doğada yaşanan olayların insanlar tarafından yapıldığını düşünmektedir. Buna göre soruda Aras'ın yağmuru kardeşinin yağdırdığını düşünmesi yapaycılığa örnek oluşturur.

CEVAP: B

63. Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı'nda yer alan nesne sürekliliği özelliği bebeklerde ortalama olarak 8. ayda kazanılmaktadır. Nesne sürekliliği sayesinde bebekler bir nesne görüş alanı dışına çıktığında onun dünyada var olduğunu bilmektedir. Bu özellik sayesinde bebekler belleklerini aktif olarak kullanmaktadır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda İlyaz'ın 5 aylıkken kuklayı aramaması fakat 9 aylık olduğunda aramaya başlaması nesne sürekliliğine örnek oluşturur.

CEVAP: B

64. Dil gelişimi dönemlerinden olan telgrafik konuşma evresinde bebekler konuşurken iki kelimelik cümle kurmaya başlarlar. Bu cümlede kelimeler isim ve fiilden oluşmaktadır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda Gül'ün abisini görmek istediğinde "anne abi" şeklinde konuşması telgrafik konuşmaya örnek oluşturur.

CEVAP: E

65. Yapısalcılığa göre birey kendi duygusal durumunu ve zihinsel süreçlerini kendisinin test edebileceğini belirtmiştir ve içsel duygular, sezgi ve düşünce gibi terimler üzerinde durmuştur. Tüm bunların iç gözlem (İçe bakış) yöntemiyle mümkün olacağını belirten Titchener, bu yöntemin bireyin kendini incelemesi ve bir olay ya da etki karşısında kendi hissettiklerini, aklına gelenleri dile getirmesi ve bunları anlatması şeklinde bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

CEVAP: D

66. Bu dönemin en belirgin özelliği, davranışlarda kişilerarası ilişkiler ve iş birliğinin merkezde yer almasıdır. Bu seviyede gruplar tarafından yapılandırılan kuralların ve normların sahiplenilmesi esastır. Bu dönemde ahlaki ilke ve davranışların yerleşik hale gelmesinde toplumsal beklenti ve geleneksel kurallar belirleyici konumdadır. Diğer kişi ve grupların görüşleri ve ihtiyaçları dikkate alınmaya başlanır. Empatik düşünce gelişir. Çevre tarafından onaylanmak ve takdir edilmek istenir. Dürüst ve güvenilir olmak temel ilkedir. Kurallara uyma temayülü baskındır. Bu dönemden itibaren çocuklar, artık mevcut kuralların istenildiği takdirde değiştirilebileceğine de inanmaya başlar. Bu düzeye erişen bir çocuk, karmaşık ilişkilere sahip olan gelenek öncesi düzeyin karakteristik özelliği olan bencilikten/egoist bakış açısından grup değerlerini ve kurallarını, bilişsel açıdan tanıma düzeyine geçiş yapar. Artık önemli olan husus, bir gruba katılmak ve grup tarafından kabul edilmektir. Buna göre soruda C seçeneğinde yer alan başkalarının takdirini önemseme iyi çocuk evresine uygun bir davranış kalıbıdır.

CEVAP: C

67. Bağımsız dönemde çocuklar olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirebilmektedir. Bu nedenle kuralları sorgular ve kuralların değişebileceği bilincine varırlar. Ahlak yalnızca yetişkinlere dayanmaz, çocukların kendi doğru ve yanlışları vardır. Bir davranışın doğru mu yanlış mı olduğuna karar vermek için kendi değerlendirmelerinin sonucunu kullanır. Kendi kurallarını oluşturabilir ve buna göre davranabilir. Bu dönemdeki çocuk davranışları niyete göre değerlendirebilmektedir. Yani isteyerek bir bardak kıranın, kazara on bardak kırana göre suçlu olduğunu anlayabilir. Bu dönemde kazanılan ahlaki görüş çocuğun kendini başkasının yerine koyma kapasitesini (empati) ortaya çıkartır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda anne babasının evlilik yıldönümü olduğu için onlara sürpriz olarak yemek hazırlamak isteyen Derin'in suçsuz olduğunu fakat kardeşinin niyetini dikkate alarak onun suçlu olduğunu söyleyen kişi özerk dönemde yer almaktadır.

CEVAP: C

68. Kaçınan bağlanma stiline sahip olan bebekler ihtiyaçları tutarlı şekilde karşılanmadığı için anne figürüne karşı tepki göstermezler. Anne ortamdayken onu görmezden gelirken anne ortamdan uzaklaştığında onun arkasından ağlamazlar. Buna göre soruda yer alan örnek durumda bebeğin annesi yanındayken ve işe gittiğinde tepkisiz kalması kaçınan bağlanmaya örnek oluşturur.

CEVAP: D

69. Anal kaslar gelişince ego yön değiştirme mekanizmasını kullanarak cinsellik ve saldırganlığı anal kaslardan boşaltır. Çocuğun tuvaletini yapıp rahatlaması cinselliğin tatmini, çocuğun tuvaletini sıkması, bırakmaması saldırganlığın tatminidir. Bu evrede anne tuvalet eğitimi çocuğu aşırı hırpalar ve aşırı rahat bırakırsa saplantı meydana gelir. Bu dönemde anne-babanın verdiği aşırı baskıcı denetleyici tutumlar, katı tuvalet eğitimi; çocuğun anal dönemde saplanmasına (anal fiksasyon) ve gelecekte obsesif kompulsif bozukluk, tuvalet işleriyle fazla uğraşma, cimrilik, kararsızlık, inatçılık, aşırı titizlik, küfürbazlık gibi davranışlar görülmesine neden olabilir. Buna göre soruda yer verilen örnek durumda Selen'in agresif, inatçı, dik kafalı, otoriter ve çevresindeki insanları yönetmeye çalışan kişiliğe sahip olması anal dönemde sorun yaşadığını göstermektedir.

CEVAP: E

70. Oryantasyon okula yeni başlayan bir bireyin çevresini tanıması, uyum sağlaması ve karşılaştığı zorlukları aşabilmesi için kendisine sağlanan yardımlardır. Bu yardım bir çeşit kurumun tanıtılması ve uyması gereken kuralların hatırlatılması türünde verilen bilgileri kapsar. Zaten el yordamı ile şu ya da bu kurumda çok düzensiz bir şekilde verilen bu hizmet rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti olarak sunulduğunda adaptasyonu kolaylaştırmakta ve bireyin uyum süresini kısaltmaktadır. Mesela; okullar ilk açıldığında, kurumun tanıtılması, ders geçme ve diğer yönetmeliklerin bildirilmesi, ulaşım imkânları, sosyal ve kültürel hizmetler ile eğitsel kol faaliyetleri hakkında bilgi verilmesi bu türden bir oryantasyon hizmetine örnektir.

Oryantasyon hizmetinin, uyum sağlayıcı, koruyucu ve önleyici işlevleri vardır. Buna göre soruda yer alan örnek durumda okula yeni başlayan öğrencilere okulun çevresi, imkânları, ders geçme, gibi bilgilerin verilmesi oryantasyona örnek oluşturur. Eğitsel rehberlik öğrencinin öğrenmeyi öğrenme becerisinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Buna göre oryantasyon çalışması okula uyumu sağlamayı hedef aldığı için eğitsel rehberlik işlevini de görmektedir.

CEVAP: B

71. Bu tür bir rehberlik yardımı daha çok beklenmedik bir biçimde, aniden ortaya çıkan (acil durumlarda) ve hemen müdahaleyi gerektiren problem durumlarında yapılır. Bu yaklaşımda, danışman problem oluşmadan önce bir müdahalede bulunmaz. Örneğin; anne ya da babanın kaybı, boşanması, intihar girişimi, cinsel istismar gibi kriz durumlarında bireye yardımcı olunur. Buna göre düşük özsaygı krize müdahale içeriğindeki problem durumlarından değildir.

CEVAP: C

72. Millî Eğitim Bakanlığı çağdaş eğitim sürecine geçişle birlikte öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında birçok çalışma yürütmektedir. Bu hizmetlerden biri olan sağlık hizmetlerinde sağlıkla ilgili önlemler alma (aşı yapma vb.) ,sağlık eğitimi verme, sağlık kontrolleri ve taramalar yapma , tedavi hizmetleri sağlama gibi faaliyetler yürütmektedir.

CEVAP: B

73. Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı, psikolojik danışmanlar tarafından hazırlanmakta olup okulda rehberlik hizmetleri ile ilgili görev ve sorumluluğu bulunan ilgililerin de bu sürece destek olması gerekir.

Etkinlik ağırlıklı programlar olup her bir sınıf seviyesinde belirli sayıda etkinliği içermektedir. (ETKİNLİK TEMELLİDİR)

Sınıf içi etkinlikler, sınıf rehber öğrenmeni tarafından uygulanır. (TEMEL UYGULAYICI SINIF REHBER ÖĞRETMENİDİR)

Alanında uzmanlık gerektiren etkinlikler psikolojik danışmanlar tarafından uygulanır.

Etkinlikler öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarına göre hazırlanmıştır.

Etkinlikler MEB tarafından hazırlanır ve kazanımları değiştirilemez.

Etkinliklerde öğrenci gönüllülüğü esas alınır.

CEVAP: B

74. Rehberlik çalışmalarının belli bir plan ve program dahilinde yürütülmesi, aksayan yönlerinin düzeltilmesi ve özellikle psikoloji sahasındaki yeni gelişmelerden yararlanılması için sürekli bir araştırma desteğine ve değerlendirme hizmetine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca dinamik insan faktörüne hitap eden rehberliğin hedef kitlesi olan bireyler üzerinde yapılan araştırma çalışmalarının da dikkate alınması gerekmektedir. Kısaca, hem rehberlik faaliyeti sunan birimlerin çalışmalarının değerlendirilmesi, yeni çalışmaların bilinmesi, hem de eksik kısımların tamamlanması için yapılan bir hizmettir. Doğrudan öğrencilere yönelik bir hizmet değildir. Buna göre soruda yer alan örnek durumda okul rehber öğretmenin anne-babaların çocuklarına yönelik tutumlarıyla öğrencilerin akademik başarıları arasındaki ilişkinin saptanması araştırma değerlendirme hizmetine örnek oluşturur.

CEVAP: B

75. Müşavirlik alanı, okuldaki psikolojik danışman ile ilgili bir ya da daha fazla bireyin (öğretmen, yönetici, anne - baba) iş birliği yaparak, öğrencinin gelişmesine yönelik olarak kurdukları yardım ilişkilerini kapsar. Okuldaki öğretmenlerin, yöneticilerin ve ailelerin çocuklara daha etkili rehberlik hizmetleri sunmaları için yapılan rehberlik hizmetleridir. Öğretmenler, yöneticiler ve aileler "iş birliği" içerisinde rehberlik hizmetlerini sunarlar. Konferans, seminer ya da basılı materyaller kullanarak, öğretmen ile öğrenci, okul idaresi ile öğretmen, öğrenci ile ailesi arasında ya da bunlar-

dan herhangi birinin diğerleri ile olan uyumsuzlukları, problemleri veya iletişim eksiklikleri gibi hususları dile getirme ve bilgilendirme hizmetidir. Bundan başka öğrencinin kendini geliştirmesi ve içinde yaşadığı okul ve ev gibi mekânların onun eğitim ve öğretim başarısını arttıracak şekilde düzenlenmesi için yapılan müşavirlik hizmetleri de profesyonel elemanlar tarafından özellikle okul rehberlik servisindeki uzmanlar tarafından sunulmalıdır. Buna göre okul rehber öğretmenin öğrencilerin velilerine yönelik yürüttüğü çalışmalar müşavirlik hizmetine örnek oluşturur.

CEVAP: A

76. Özel eğitim hizmetleri planlanırken öğrencilerin yetersizlik durumu ve düzeyi dikkate alınmaktadır. Bu sebeple özel eğitim okullarda tam zamanlı, yarı zamanlı olarak verilmektedir. Öğrenci özel eğitim uygulamasını sadece özel eğitim hizmeti veren okullarda da alabilmektedir.

CEVAP: D

77. Okullarda rehberlik dersine girerek sınıf içi rehberlik etkinliklerini yürüten kişi sınıf rehber öğretmendir.

CEVAP: D

78. - Yüzyüze ve doğal bir etkileşim süreci olduğundan, doğru ve eksiksiz bilgi birinci elden toplanır
- Kullanım alanı oldukça geniştir.
- Sözel ifadelerin gerisindeki duyguları gözlemeye olanak verir.
- Okuma yazması olmayan kişilere de uygulanabilir.
- Bireye yardım etmek için kullanılacak en etkili tekniklerden biridir.
- Psikolojik danışma sürecinde duygusal sorunların ve uyumsuz davranışların nedenlerini anlamada kullanılır.
- Görüşme sürecinde görüşmeci dışındaki kimse-lerin etkisi azaltılmış olur.
- Görüşme tekniği zaman ve kişi sayısı anlamında ekonomik olmayan bir tekniktir.

CEVAP: E

79. Ben dili: Kişinin bir başkasının davranışlarıyla ilgili duygu, düşünce ve beklentilerini onu tehdit etmeden, suçlamadan, eleştirmeden ifade etmesidir. Böylece, karşımızdaki kişi kendi davranışının bizim üzerimizde bırakmış olduğu etkiyi öğrenbilme şansını yakalar. Ben dili, bireyde öz saygıyı geliştirir ve hatasını anlamasını sağlar. Örneğin; ödevini yapmayan öğrenciye öğretmenin “Ödevini yapmış olmanı bekliyordum.” demesi gerekir.

Sen dili: Kişinin bir başkasının davranışlarına ilişkin onu suçlayıcı, eleştirici, emir verici, tehdit edici ifadeler kullanmasıdır. Sen dili, bireyde suçlanma duygusu oluşturur ve öz saygıyı zayıflatır. Bireyin savunma mekanizmalarını açığa çıkarır. Örneğin; ödevini yapmayan öğrenciye öğretmenin “Yine mi ödevini yapmadın?” demesi.

Buna göre soruda yer alan örnekte A seçeneğinde “Ben konuşurken sözümü bölmenden rahatsız oluyorum” ifadesi ben diline örnektir.

CEVAP: A

80. Okulun yakın veya uzak çevresinde öğrencilerin yararlanabileceği birtakım olanakların yanında, öğrenciler için zararlı olabilecek bazı durumlar, kişi ya da kurumlar olabilir. Bu nedenle okul çevresinin dikkate alınması, öğrencileri rahatsız eden, onları olumsuz yönde etkileyen durumların giderilmesi için bazı çalışmaların yapılması gerekir. Okulda görevli psikolojik danışman, çevrede öğrencilerin yararlanabileceği olanak ve fırsatları araştırarak, öğrencilerin bunlardan ne şekilde yararlanabilecekleri konusunda onları bilgilendirebilir. Çevreyle ilişkiler kapsamında yakın çevredeki okulların PDR servisleriyle de iletişime geçilerek karşılıklı yardım alışverişinde bulunulabilir ve ortak çalışmalar yapılabilir. Ayrıca çevrede psikolojik yardım veren diğer kuruluşlarla da bağlantı kurularak, gerektiğinde öğrencilerin ve velilerin buralardan da yararlanmaları sağlanabilir. Okul açısından çevre ile ilişkilerin iki boyutu vardır: 1. Öğrencilerin yararlanmalarına ve gelişmelerine katkı sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler. 2. Öğrencileri olumsuz yönde etkileyebilecek kişi ve kuruluşlar. Buna göre rehber öğretmenin hastanelerle görüşmeler yapması çevre ile ilişkilere örnek oluşturur.

CEVAP: E